

Co się zmieni w zatrudnianiu cudzoziemców spoza UE od 1 stycznia 2018 r.

Od 1 stycznia 2018 r. zaczną obowiązywać zmiany przepisów dotyczące zatrudniania pracowników m.in. zza wschodniej granicy Polski na podstawie tzw. procedury oświadczeniowej (oświadczenie o zamiarze powierzenia pracy rejestrowane w powiatowym urzędzie pracy). Ponadto obok dotychczas obowiązujących zezwoleń na pracę zostanie wprowadzone zezwolenie na pracę sezonową. Zezwolenie to będzie wydawał starosta na okres do 9 miesięcy w roku kalendarzowym.

Omawiana nowelizacja dotycząca zatrudniania cudzoziemców ma na celu wdrożenie do polskiego prawa dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/36/UE z 26 lutego 2014 r. w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu zatrudnienia w charakterze pracownika sezonowego. Najbardziej interesujące polskich pracodawców zmiany dotyczą jednak uszczelnienia procedury odnoszącej się do wykonywania pracy krótkoterminowej przez obywateli 6 państw: Republiki Armenii, Republiki Białorusi, Republiki Gruzji, Republiki Mołdawii, Federacji Rosyjskiej i Ukrainy – na podstawie oświadczenia podmiotu powierzającego pracę o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcowi zarejestrowanemu w powiatowym urzędzie pracy (PUP).

Oświadczenia – zmiana podstaw prawnych

Obecnie pracodawcy mogą korzystać z uproszczonej procedury dostępu do rynku pracy, polegającej na rejestracji w powiatowym urzędzie pracy oświadczenia o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcowi. Dotyczy to jedynie obywateli: Republiki Armenii, Republiki Białorusi, Republiki Gruzji, Republiki Mołdawii, Federacji Rosyjskiej i Ukrainy. Wskazane oświadczenie umożliwia powierzenie cudzoziemcowi pracy przez okres 6 miesięcy w ciągu 12 miesięcy bez zezwolenia na pracę. Oczywiście samo oświadczenie może zostać zrealizowane dopiero w przypadku posiadania przez cudzoziemca dokumentu legalizującego pobyt (wiza, ruch bezwizowy, zezwolenie na pobyt czasowy).

Co istotne, po zmianach przepisów od 1 stycznia 2018 r. oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi wpisywane do ewidencji oświadczeń będą dotyczyły tylko tych prac, do których wykonywania nie jest wymagane zezwolenie na pracę sezonową.

Jak wskazuje jednak ustawodawca w uzasadnieniu do projektu nowelizacji, konieczne było ograniczenie obserwowanych nadużyć dotyczących wykorzystania procedury oświadczeniowej niezgodnie z jej celem. Wobec tego po zmianach przepisów praca na podstawie oświadczenia wpisywanego do ewidencji oświadczeń przez starostę będzie mogła być wciąż wykonywana przez okres 6 miesięcy w ciągu kolejnych 12 miesięcy. Zmieniają się jednak zasady i regulacje prawne dotyczące tego rodzaju oświadczeń. Przede wszystkim zostanie uchylony § 1 pkt 20 rozporządzenia w sprawie przypadków, w których powierzenie wykonywania pracy

cudzoziemcowi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest dopuszczalne bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę, pozwalającego na stosowanie uproszczonej procedury zatrudnienia cudzoziemców ze Wschodu, a cała procedura będzie obecnie wynikała z przepisów ustawowych (*ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*).

Ustawodawca podkreślił, że celem nowelizacji przepisów o zatrudnianiu cudzoziemców jest pozostawienie w pewnym zakresie takiej swobody zatrudniania pracowników zza wschodniej granicy

UWAGA!

Cudzoziemcy zza wschodniej granicy nadal będą mogli wykonywać pracę w Polsce bez zezwolenia na pracę w związku z oświadczeniem o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi (lub kilkoma takimi oświadczeniami) przez okres nieprzekraczający łącznie 6 miesięcy w ciągu kolejnych 12 miesięcy.

jak dotychczas, z jednoczesnym wyraźnym wprowadzeniem prawa do odmowy wpisania oświadczenia do ewidencji w określonych przypadkach oraz wprowadzeniem prawa do skarżenia tej decyzji. Zapewni to lepszą ochronę praw pracodawców oraz cudzoziemców.

Na razie nie zmieni się także lista państw, których obywatele będą objęci tymi rozwiązaniami. Lista ta będzie jednak mogła być swobodnie modyfikowana w rozporządzeniu ministra właściwego

do spraw pracy. Przewidziano również, że ten minister będzie mógł określić zawody, w których oświadczenia będą mogły dotyczyć również obywateli innych państw, stosownie do potrzeb rynku pracy.

Elementy oświadczenia o powierzeniu pracy cudzoziemcowi

Po nowelizacji przepisów od 1 stycznia 2018 r. to przepisy ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy będą określać elementy składanego oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi oraz warunki wpisania go do ewidencji oświadczeń.

Elementy oświadczenia w zasadzie będą się pokrywać z elementami dotychczasowego oświadczenia o zamiarze powierzenia wykonywania pracy. W oświadczeniu o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi, podlegającemu wpisaniu do ewidencji oświadczeń, podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi będzie zamieszczał:

- informacje dotyczące podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi:
 - nazwę albo imię (imiona) i nazwisko,
 - adres stałego pobytu albo adres siedziby,
 - numer telefonu oraz numer faksu,
 - numery identyfikacyjne NIP i REGON – w przypadku podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, albo numer PESEL – w przypadku osoby fizycznej,
 - numer wpisu do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia – w przypadku podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi, który prowadzi agencję zatrudnienia świadczącą usługi pracy tymczasowej,
 - symbol PKD oraz opis wykonywanej działalności związanej z pracą cudzoziemca,
 - oświadczenie składane pod rygorem odpowiedzialności karnej, czy zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 88z ust. 5 pkt 1–6 (składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”; klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań),